

heden grundet paa Erfaringer, og der er det Giendommelige ved vore Lægeautoriteter, at de vedblive stadig at udvide deres Indsigt netop gennem Erfaring, og de Mænd, som udgjøre Sundhedskollegiet, ere Mænd, som alle have havt og den Dag idag have en meget udstrakt Praxis. For dem ere altfaa det praktiske Livs Erfaringer ingenlunde luffede. — Jeg har tilladt mig at antyde min Opfattelse af Sagen og har tilladt mig at sige, hvorfor jeg saameget ønsker, at denne Sag maatte kunne bringes til Ende. Jeg knytter dertil det Naab, at det maatte kunne lykkes denne Gang, fordi jeg tror, at jeg i saa Henseende er i Overensstemmelse med Flertallet i dette ærede Thing. Flertallet i dette ærede Thing er nemlig, tror jeg, enigt med mig deri, at det, som det kommer an paa, er at sondre imellem de — som jeg nu for Kortheds Skyld vil udtrykke mig — i en vis Henseende berettigede uexaminerede Læger og dem, der kun drive Humbug. Flertallet er fremdeles enigt med mig deri, at man for at udrydde Overtroen og Fordommen skal bygge paa den Medhjælp, man i saa Henseende kan finde hos Befolkningen selv. Det, hvori jeg maatte noget skille mig fra Flertallet, er derimod dette, at jeg ønsker denne Folkets egen Dom støttet ved Beilebning og Bistand fra sagkyndig Side, men det maatte vel ikke være umuligt at opnaa i den Henseende Noget, som man i alt Fald vilde finde at være fyldestgørende til en Begyndelse. Det kommer, tror jeg, her som paa saa mange andre Omraader virkelig an paa overhovedet at begynde; det kan ikke nytte noget stadig at blive staaende paa Stedet og have smukke theoretiske Planer, som aldrig blive gennemførte. Naar nu det ærede Medlem, der først tog Ordet idag, og hvis Beløvelse for Sagen jeg meget paafjønner, sagde, at medens han havde fundet, at det Forslag, som jeg tillod mig i forrige Samling at forelægge for det andet Thing, var et brugbart Grundlag for videre Forhandling, var han ingenlunde saaledes tilfreds med det Forslag, der nu ligger for, saa maa jeg tillade mig at sige et Par Ord om, hvorfor jeg har kunnet slutte mig til Forslaget, saaledes som det blev vedtaget i det andet Thing. For det Første skal jeg da bemærke igjen, hvad jeg nys fremførte, nemlig, at jeg anser det for rigtig og vigtigt at komme til at begynde og at gjøre smaa Skridt hellere end at blive staaende stille; og dernæst beder jeg de Herrer vel lægge Mærke til to Ting i Lovforslaget. Den ene er den første Paragraf, der fastsætter Begrebet af det strafbare Kvalifikationskrav saaledes, at man derved gjør det muligt, at der kan øves Lægevirksomhed af uexaminerede Personer, uden at de udsætte sig for Strafansvar, i flere Tilfælde, hvor dette ikke kan lade sig gjøre efter den nugældende Lovgivning. Man gjør det navnlig efter denne Paragraf strafrit at yde Hjælp i saadanne Tilfælde, hvor uexaminerede Læger selv have opgivet Patienten, idet de

nemlig i saa Fald maa antages ikke at have Noget imod selv at give Anvisning paa, eller i alt Fald ikke modsætte sig, at de Vedkommende søge Naad og Bistand hos Uexaminerede, naar de Vedkommende have Tro paa Saadanne. Det ærede Medlem, som tidligere har været Medforslagsstiller af denne Sag (Lermansen), har navnlig i tidligere Samlinger stærkt fremhævet, hvorledes der var noget Doprørende i, at Uexaminerede, der ydede Bistand i saadanne Tilfælde, bleve dragne til Ansvar. Dette fjernes ved den foreslaaede § 1. Det Andet, som jeg vil bede de ærede Herrer lægge Mærke til, er § 3, der forekommer mig i sig at indeholde en Spire til en Udvikling i Friheds Retning, hvorved man i Virkeligheden vil kunne komme til omtrent at naae til samme Maal som det, der var tilfjættet i det Forslag, som jeg havde den Ære at forelægge i Landstinget i forrige Samling. Det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) har vel bemærket, at Justitsministeriet, der jo i saa Henseende er traadt i Stedet for det kgl. danske Kancelli, allerede nu i Kraft af Frd. af 5te September 1794 § 6 kan meddele uexaminerede Personer Tilladelse til at praktisere; men ganske bortset fra, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) gjorde opmærksom paa, at denne Tilladelse dog er begrænset i den nævnte § 6 i Frd. af 5te September 1794 mere end i den foreliggende § 3, er der jo ogsaa den Forskjel, som iøvrigt det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds selv gjorde opmærksom paa, at ifølge Frd. af 1794 er Justitsministeren bunden ved den Erklæring, der gives af Fysicus og Amtmanden, hvorimod han efter den foreliggende § 3 ikke er gjort afhængig af de nævnte Embedsmænds Erklæring. Men man maa desuden heller ikke overse en anden Ting, den nemlig, at jo mere Loven selv opstiller Betingelser, jo mere man kontrollerer Udøvelsen af den Frihed, der maatte blive givet, og jo mere man lægger det i Administrationens Magt at opstille Kontrolbestemmelser, desto mere føres man ifølge Forholdenes Udvikling ganske naturlig til at give den Frihed, hvorom her er Tale, i et større Maal, end den har været givet tidligere. Derfor man siger ganske i Almindelighed: Justitsministeren kan give Tilladelsen, naar det ham synes, vil dette i det praktiske Liv ganske naturlig føre til, at Justitsministeren, netop fordi han har en saa ubegrændset Myndighed, vil søge ligesom at dække sig ligeoverfor Ansvaaret ved at indhente Erklæring og ved ikke at gaa imod saadanne Erklæring. Jo mere Loven derimod som sagt opstiller enkelte Betingelser, desto mere ligger der deri, at naar disse Betingelser ere tilfjættede, kan man forudsætte, at hvis det kan gjøres uden overveidende Betænkelighed, vil det blive gjort. Her er nu ikke alene opstillet disse almindelige Betingelser, at de Vedkommende skulle have fyldt deres 25 Aar og være